

Kinnitatud direktori kk. nr.63 , 20.12.2018

NÕVA KOOLI ÕPPEKAVA

Nõva 2018

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

(1) Nõva Kooli (edaspidi kool) õppekava (edaspidi ÕK) on kooli õppekasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on kool lähtunud põhikooli riiklikust ja alushariduse õppekavast ja koolikollektiivi kokkuleppes kooli eripära kohta, arvestades piirkondlikke ja kogukonna vajadusi, õpilase vanemate või eestkostjate (edaspidi vanem) ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

(2) ÕK koostamine ja arendamine on õpilaste ja õpetajate; õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu; kooli ja vanemate ja kooli pidaja koostöö riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

(3) ÕK ülesanne on toetada kõigi õpilaste arengut, arvestades nende erivajadusi.

(4) ÕK koosneb üldosast, ainekavadest ja lisadest.

(5) ÕK üldosas esitatakse:

1) õppe- ja kasvatuseesmärgid ning –põhimõtted (1. jagu);

2) tunnijaotusplaan õppeaineti, valikainete loendid ja valimise põhimõtted (2. jagu);

3) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused (3. jagu);

4) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted (4. jagu);

5) õppe ja kasvatuse korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) (5. jagu);

6) hindamise korraldus (6. jagu);

7) õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus (7. jagu);

8) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted (8. jagu);

9) karjääriteenuste korraldus (9. jagu);

10) õpetaja töökava koostamise põhimõtted (10. jagu);

11) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord (11. jagu).

(6) Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti (lisad 1-8)

(7) Valikainete õppekavad (lisad 9-11, 13)

(8) Lasteaia õppekava (lisa 12)

2. peatükk

ÜLDOSA

1. jagu

Õppe- ja kasvatusesmärgid ning –põhimõtted

§ 2. Põhihariduse alusväärtused

- (1) Toetada õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut.
- (2) Luua tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- (3) Kujundada õpilases õigeid väärtushoiakuid ja -hinnanguid tähtsustades üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- (4) Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest.
- (5) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

§ 3. Kooli sihiseade

- (1) Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- (2) Koolis on õpetuse ja kasvatus põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- (3) Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- (4) Kool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- (5) Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, valdkonnasuunitlustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- (6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

(7) Nõva Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

§ 4. Üld- ja kooliastmete pädevused

(1) Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

(2) Riiklikus õppekavas eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi.

(3) Üldpädevusi kujundatakse kooliastmes taotletavate pädevuste kaudu. Nõva Kooli õppekava taotleb õpilastel üldpädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist. Üld- ja valdkonnapädevused ning õppeainepädevused kujunevad õppetundides, samuti projektide, kooli sündmuste ja kodukorra täitmise kaudu. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös. Õppeainepädevus kujuneb kõigi õppeainete omandamisel peamiselt meetodite valiku kaudu ning saavutatud õpitulemuste alusel. Taotletavad õppeainepädevused määratletakse ainekavas kooliastmeti. Valdkonnapädevused on Nõva Kooli õppekavas lahti kirjutatud ainekavades.

(4) Üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii

emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(6) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

(7) Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatuseesmärkide saavutamist ja valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

§ 5. Õppimise käsitlus

(1) ÕK-s käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes.

(2) Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused.

(3) Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele kogemustele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

(4) ÕK-s mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

(5) ÕK-s mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskuju, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

(6) Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
- 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäihe individuaalsust.

§ 6. Õppekeskkond

(1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

(2) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;

- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhtel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

§ 7. I kooliastme (1.-3.klass) pädevused

(1) Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist;
- on viisakas, täidab lubadusi;
- teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
- oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- käitub loodust hoidvalt; austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata.

(2) Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab vältida ohtlikke olukordi ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema;
- hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.

(3) Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse ja teistesse rahvustesse lugupidavalt.

(4) Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;
- oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas;
- oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada;
- oskab koostada päevakava ja seda järgida;

- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;

- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada;

- oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.

(5) Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab suhelda eakaaslaste ja täiskasvanutega;

- omab oskusi suuliselt ja kirjalikuks suhtlemiseks;

- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.

(6) Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.

(7) Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- osaleb ühistevõtetes, suudab luua ideid ja ellu rakendada, oskab teha valikuid ning vastutab võetud kohustuste täitmise eest.

(8) Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.

§ 8. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitavaks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse

1. kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;

2. positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimise ja õppimise;

3. õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;

4. eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;

5. põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;

6. õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

§ 9. II kooliastme (4.-6.klass) pädevused

(1) Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- hindab sõbralikke inimsuhteid, suhtub lugupidavalt kaasinimestesse, peab kinni kokkulepetest, vastutab oma tegude eest;

- väärtustab oma rahva kultuuri ning suhtub teiste rahvaste kultuurieelarvamustevabalt ning lugupidavalt;
  - väärtustab säästvat eluviisi.
- (2) Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- teab ja järgib üldkehtivaid käitumistavasid;
  - oskab teha rühmatööd, aktsepteerib inimeste erinevusi.
- (3) Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
  - suudab mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi.
- (4) Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- suudab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab kasutada eakohaseid õpivõtteid (sh paaris- ja rühmatöövõtteid);
  - oskab leida vajalikku infot erinevatest allikatest, seda tõlgendada ja kasutada;
  - oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste.
- (5) Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta;
  - tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes lihtsamates suhtlusolukordades;
  - oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina, on teadlik sealsetest ohtudest.
- (6) Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- on omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse;
  - oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.
- (7) Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- oskab oma tegevust kavandada, rakendada ja korrigeerida;
  - on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast;
  - vastutab võetud kohustuste täitmise eest.
- (8) Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlus- ka töövahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste

§ 10. Õppe ja kasvatuselõhuasetused II kooliastmes

- (1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuselõhuasetuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:
1. õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
  2. huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
  3. õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
  4. õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- (2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

§ 11. III kooliastmes taotletavad pädevused

(1) Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teisest rahvusest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

(2) Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on teadmishimuline, oskab õppida;
- suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

(3) Sotsiaalse pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.

(4) Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- suudab analüüsida oma käitumist erinevates olukordades;
- suudab lahendada suhtlemisprobleeme.

(5) Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.

(6) Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika, ruumiline mõtlemine) ja mudelite kasutamist;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tuttavat tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult ohutult kasutada.

(7) Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale;
- oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

(8) Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab kasutada arvutit ja interneti töövahendina: kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

§ 12. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse

1. õpimotivatsiooni hoidmisele;
2. õpilaste erivõimete ja huvid arendamisele;
3. erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele;
4. pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele,
5. eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
6. õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
7. õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

2. jagu

Tunnijaotusplaani ja koostamise põhimõtted

§ 13. Kohustuslikud ja valikõppeained

(1) ÕK-s on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
- 2) võõrkeeled: A-võõrkeel (inglise keel), B-võõrkeel (vene) (lisa 2);
- 3) matemaatika: matemaatika (lisa 3);
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- 5) sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
- 6) kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
- 7) tehnoloogia: tööõpetus (lisa 7);
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus, tantsuõpetus (lisa 8);

(2) ÕK-s on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

- 1) tantsuõpetus (lisa 9)
- 2) karjääriõpetus (lisa 10)
- 3) informaatika (lisa 11)

§ 14. Tunnijaotusplaani õppeaineti.

I kooliastme tunniarvust

AINE	KOHUST. TUNNID	LISA-TUNNID	1. KLASS	2. KLASS	3. KLASS
eesti keel	19		6	7	6
A-võõrkeel	3				3
matemaatika	10	2	3	4*	5*
loodusõpetus	3		1	1	1

inimeseõpetus	2	1	1*	1	1
muusikaõpetus	6		2	2	2
kunst ja tööõpetus	9		3	3	3
kehaline kasvatus	8	1	3*	3	3
valikaine rütmika ja tantsuõpetus			1	1	1
KOKKU:		4	20	23	25

* kohustusliku õppeaine lisatund

II kooliastme tunnijaotusplaani

AINE	KOHUST. TUNNID	LISA-TUNNID	4. KLASS	5. KLASS	6. KLASS
eesti keel ja kirjandus	15	1	5	6*	5
A - võõrkeel	9	2	4*	4*	3
B – võõrkool	3				3
loodusõpetus	7		2	2	3
ajalugu	3			1	2
inimeseõpetus	2			1	1
ühiskonnaõpetus	1				1
matemaatika	13	1	4	5*	5
kunstiõpetus	3		1	1	1
tööõpetus	5	1	2*	2	2
kehaline kasvatus	8		3	3	2
valikaine informaatika			1	1	1
muusikaõpetus	4		2	1	1
KOKKU:		6	24	27	30

*kohustusliku õppeaine lisatund

III kooliastme tunnijaotusplaan

AINE	KOHUST. TUNNID	LISA-TUNNID	7. KLASS	8. KLASS	9. KLASS
eesti keel ja kirjandus	12		4	4	4
A- võõrkeel (inglise)	9		3	3	3
B- võõrkeel (vene)	9		3	3	3
loodusõpetus	2		2		
geograafia	5		1	2	2
bioloogia	5	1	2*	2	2
keemia	4			2	2
füüsika	4			2	2
ajalugu	6		2	2	2
inimeseõpetus	2		1	1	
ühiskonnaõpetus	2			1	1
matemaatika	13	1	5	4	5*
muusikaõpetus	3		1	1	1
kunstiõpetus	3		1	1	1
tööõpetus	5		2	2	1
kehaline kasvatus	6		2	2	2
valikaine informaatika			1		
valikaine karjääriõpetus					1
KOKKU:		2	30	32	32

*kohustusliku õppeaine lisatund

§ 15. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

(1) Kool võimaldab õpilastele õppe järgmistes kooli poolt kehtestatud valikainetes: informaatika, tantsuõpetus ja karjääriõpetus. Õpetamise maht määratakse kindlaks igaks õppeaastaks kinnitatavas tunnijaotusplaanis arvestades õpilaste ja nende vanemate soove.

- (2) A-võõrkeelena õpetame inglise või saksa keelt, B-võõrkeelena vene keelt. A-võõrkeele valiku tegemise võimalus lapsevanemal avalduse alusel.
- (3) Kohustusliku õppeaine lisatundide arv vastavalt inim- ja materiaalsele ressursile.
- (4) Kooli õppekava toetavateks aineks on klassijuhatajatund, mis toimub igale klassile vähemalt üks kord nädalas.

§ 16. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht

- (1) Liikluskasvatus on kooli õppe- ja kasvatustegevuse kohustuslik osa, mille käigus lapsed omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks.
- (2) Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.
- (3) Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.
- (4) Liikluskasvatuse eesmärgiks on laste ettevalmistamine ohutuks ja kaasliiklejaid arvestavaks liiklemiseks. Õpilasel peaksid välja kujunema ohutu liiklemise harjumused. Lapse teadmised ja oskused peaksid toetama lapse enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.
- (5) Liikluskasvatus toimub kooli õppekava alusel. Aineõpetaja töökavas on määratletud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides.
- (6) Liikluskasvatus lähtub järgmistest põhimõtetest:
- 1) 1. - 3. klass õpib liiklusõpetust Maanteeametis välja töötatud materjalide abil;
  - 2) 4. klass ja 3. klassist õpilased, kes on eksamipäeva seisuga 10-aastased, saavad jalgratturi koolituse (jalgrattaluba peab olema 10. - 15.aastastel);
  - 3) soovijatel on võimalus sooritada eksam jalgratturi juhiloa saamiseks.

I kooliaste

Õppeainetega lõimumine	Teemad ja ligikaudsed mahud
Eesti keel	Liiklusohud kooliteel liiklusohutust tagavad ja nende vältimine (0,5 tundi); kaitsevahendid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnukikaitset (0,5 tundi).
Matemaatika	pikivahe, libisemine (0,5 tundi)
Kunstiõpetus	valgusfoor, operatiivsõidukid (0,5 tundi)
Loodusõpetus	liiklusohud kooliteel ja nende vältimine (0,5 tundi); liiklusohutust tagavad kaitsevahendid, sh helkur, turvavöö jalgratturikiiver, põlve ning küünarnukikaitset (0,5 tundi); keha liikumine, pidurdamine, liikuva keha peatamise aja ja tee pikkuse sõltumine kiirusest ja teekatte libedusest (1 tund); ohutu liikumine/liiklemine märjal, lumisel ja libedal teel (0,5 tundi).

Inimeseõpetus	jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutu koha valimine ja sobiv sõidukiirus (0,5 tundi); käitumine ühissõidukis (0,5 tundi); ohutu sõidutee, sh raudtee ületamine (0,5 tundi); vale /ohtliku liikluskäitumise eristamine õigest/ohutust (0,5 tundi);
Kehaline kasvatus	parempoolne liiklus (0,5 tundi)

II kooliaste

Õppeainetega lõimumine	Teemad ja ligikaudsed mahud
Eesti keel	koolitee, sõidutee ületamine, liiklusmärgid, valgusfoor, ristmikud, liiklemine talvel, helkur, jalgrattaga liikluses, turvaline autosõit, rulatasõitja ja rulluisutaja (2 tundi)
Matemaatika	ristmikud (1 tund)
Kunstiõpetus	valgusfoor, liiklusmärgid ja nende meisterdamine (2 tundi)
Loodusõpetus	turvaline autosõit, koolitee ohtlike kohtade kaardistamine (2 tundi)
Inimeseõpetus	helkur, liikluseetika; võimalusel osalemine Maanteeameti „Helkurkoolitusel” (3 tundi); liikluseeskirjad (2 tundi)
Kehaline kasvatus	liiklemine talvel (2 tundi)

III kooliaste

Õppeainetega lõimumine	Teemad ja ligikaudsed mahud
Eesti keel	teemade kordamine (2 tundi)
Võõrkeel	tee küsimine, liiklus üldiselt (4 tundi)

Matemaatika	alev, linn, asula, asulaväline, helkuri vajalikkus (4 tundi)
Kunstiõpetus	valgusfoor, liiklusmärgid ja nende meisterdamine (2 tundi)
Loodusõpetus	turvaline autosõit, koolitee ohtlike kohtade kaardistamine (2 tundi)
Inimeseõpetus	liiklusõnnetus, trauma, ohutus (3 tundi), liikluseeskirjad (2 tundi)
Geograafia	kaardi tundmine, arvutikaardid ning praktilised tööd kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid, ülesanded kooliümbruse kaardiga (objektide leidmine ja asukoha kirjeldamine) ning info leidmine interaktiivsetelt kaartidelt (vahemaade mõõtmine, otsing aadressi järgi, objektide leidmine ja tähistamine) (2 tundi)

3. jagu

§ 17. Läbivad teemad, lõiming ja nende käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineüleised ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õppe realiseerumine

1. Õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;

2. Aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3. Valikainete valikul – informaatika ja karjääriõpetus toetavad läbivate teemade taotlusi;

4. Läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös –

III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.

a. Loovtöö sooritatakse 8. klassis üleminekuksamina.

b. Loovtöö korraldamise põhimõtted kehtestatakse direktori käskkirjaga.

5. Korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3)Läbivate teemade ja lõimingu käsitlemise põhimõtted:

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgmisel õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning –viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

1. „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Eraldi käsitletakse karjääri planeerimist 9. klassi karjääriõppetunnis.

Karjäärinõustamine toimub koostöös Rajaleidja spetsialistidega.

2. „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustab jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

„Keskkond ja jätkusuutlik areng“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse, kulmineerudes ülekoolliste sündmustega kooliastmeti – loodusviktoriinid, fotovõistlused, RMK loodusprogrammid ja konkursid.

3. „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele. Õpilaste kodanikualgatust ja ettevõtlikkust kujundatakse läbi erinevate ettevõtmiste – õpilaste kontserdid, jõululaadad, kodukoha ümbruse koristus. Õpilaste osalemine kooliümbruse kevadisel/sügisel koristamisel.

4. „Kultuuriline identiteet“ – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud

elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Õpilaste kultuurilist identiteeditunnetust arendatakse läbi rahvuslike tähtpäevade, emakeelepäeva, vabariigi aastapäeva tähistamise. Õpilased esinevad Nõva valla sündmustel.

5. „Teabekeskond“ – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi. Erinevaid ainetunde viiakse läbi arvuti- klassides. Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt meedias kajastatud päevakajalisi sündmusi. Õpilased omandavad kogemuse eetilise käitumisest tänapäevastes kommunikatsioonikeskkondades (meililistid, kooli leht Facebooki suhtlusvõrgustikus).

6. „Tehnoloogia ja innovatsioon“ – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Õpetajad rakendavad õppemänge, mille abil õpilased saavad arendada oma tehnoloogilisi oskusi.

7. „Tervis ja ohutus“ – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Õpilased sooritavad 3. või 4. klassis jalgrattaloo liikluseksami.

„Tervis ja ohutus“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Kool korraldab erinevaid tervist edendavaid üritusi – liikluspäev, tervisenädal, teemaloengud (esmaabi, tuleohutus, narkootilised ained) ja osaletakse KEAT laagris.

8. „Väärtused ja kõlblus“ – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Väärtuste ja kõlbluse arendamine on lõimitud kõikidesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Iga koolitöötaja on oma isikliku eeskujuga väärtuste ja kõlbluse edasikandja.

(4) Nõva Kool lähtub ülekoolliliste ning koolidevaheliste projektide ja sündmuste kavandamisel kooli traditsioonidest ja läbivatest teemadest, olles samas avatud uuendustele. Erinevad projektid ja sündmused toetavad üldpädevuste saavutamist. Ülekoollilised ja koolidevahelised projektid, klasside õppekäigud on kooskõlas Nõva Kooli õppekava õppe ja kasvatus sisuga. Õppekäigud ja -projektid on osa õppeainetevahelisest lõimingust. Projektid kajastuvad kooli üldtöö- ka huvitegevuse plaanis. Traditsioonilised ülekoollilised projektid on ainepäevad, tervisenädalad, spordiüritused, matkad, rahvakalendri ja riiklikud tähtpäevad, kooliaktused, kontserdid, kooli sünnipäeva tähistamine, spordipäevad, mälumängud / viktoriinid, vilistlaste kokkutulekud, teemanädalad, õpilaskonverentsid, direktori/vallavanema vastuvõtt jms.

4. jagu

Ülekoolliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

§ 19. Ülekoolliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

(1) Kool kavandab ja viib läbi järgmisi projekte:

- 1) õppe-eesmärgilised projektid – ainekesksed ja ainetevahelised projektid, õppekäigud, muusikalektooriumid;
  - 2) klassidevahelised projektid – õppeaasta algul kavandatud mitme klassi ühisüritused (nt lektorid klassijuhatajatundides, nõustamiskeskuste külastamine, ühised ekskursioonid, õppe-eesmärgilised väljasõidud ja teatrikülastused);
  - 3) ülekoolilised projektid – traditsioonilised ülekoolilised üritused, mida viiakse läbi projektidena (nt tervisepäevad, fotokonkursid, spordivõistlused, kooliolümpia) või kogu kooli hõlmavad üksikprojektid (jõulunäidend);
  - 4) koolidevahelised, üleriigilised või rahvusvahelised projektid – kool osaleb igal aastal vähemalt kahes loodusprojektis, Haridus- ja Teadusministeeriumi haridus- või kasvatusalastest projektides ja võimalusel ka mõnes ühisprojektis sõpruskooliga.
- (2) Ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte viiakse läbi läbivate teemade õppe ja lõimingu realiseerumiseks. Selleks korraldatakse koostööd Nõva Vallavalitsuse, Nõva valla asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaletakse maakondlikes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- (3) Ülekoolilised ja koolidevahelised projekte kavandatakse iga õppeaasta algul kooli üldtööplaani koostamisel. Projektide täpsemad kirjeldused esitatakse projektide kavades.

5. jagu

Õppe ja kasvatus korraldus

§20. Õppe ja kasvatus korraldus

- (1) Õppe- ja kasvatusetegevus on koolis traditsioonilise korraldusega, s.t. kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.
- (2) Kohustuslike õppeainete ja valikainete tundide jaotus klassiti määratakse kindlaks tunnijaotusplaanis, mis kehtestatakse direktori poolt igaks õppeaastaks tagades kohustuslike õppeainete riiklikus õppekavas ettenähtud mahud.
- (3) Ainetundide jaotus klassiti määratakse tunnijaotusplaanis vastavalt §14.

§21. Õppe ja kasvatus ajakasutus

- (1) Õppeveerandites on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpuklassis on õppeveerandites kokku vähemalt 185 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.
- (2) Õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
  - 1) 1. klassis 20;
  - 2) 2. klassis 23;
  - 3) 3. ja 4. klassis 25;
  - 4) 5. klassis 28;
  - 5) 6. ja 7. klassis 30;
  - 6) 8. ja 9. klassis 32.
- (3) Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes vastavalt riiklikus õppekavas I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahu.
- (4) Vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib põhikool arvestada kooli õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekava määratud õpitulemusi.

6. jagu

Hindamise korraldus

§ 22. Hindamine

- (1) Hindamise eesmärk on:
- 1) toetada õpilase arengut;
  - 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
  - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
  - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
  - 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(3) Kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras.

(4) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

(5) Nõuded õpilase käitumisele esitatakse põhikooli kodukorras.

§ 23. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

(3) Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(5) Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste,

kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

(6) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Õpimappi võib kasutada arenguvestluse alusmaterjaliks.

§ 24. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

(1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

(2) Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis.

(3) Hindamisel viie palli süsteemis:

1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

(4) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

(5) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

(6) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

§ 25. Kokkuvõtavad hinded ja järgmise klassi üleviimine

(1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine veerandihinneteks ning veerandihinnete koondamine aastahinneteks. Koondhinded esitatakse viie palli süsteemis.

(2) Ühe nädalatunniga õpetatavates õppeainetes pannakse kokkuvõtva hindena poolaastahinne.

(3) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine veerandi (poolaastahinne) jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».

(4) Õpilasele, kelle veerandihinne (poolaastahinne) on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (näit. logopeediline abi, õpiabi rühm jms.) vastavalt kooli õppekava 8. jaos sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(5) Poolaastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetöele või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

(6) Õpilane jäetakse täiendavale õppetöele õppeainetes, milles tulenevalt poolaasta hinnetes või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang.

(7) Täiendavale õppetöele jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(8) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(9) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

(10) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetöele.

(11) Lõigetes 5 ja 10 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

§ 26. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava

õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksami töö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

7. jagu

Õpilaste ja vanemate teavitamine ja nõustamise korraldus

§ 27. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

(1) Õpilaste ja vanemate teavitamise peamiseks formaadiks on kooli veebileht (www.nova.edu.ee), e-kool ja aineõpetajate ning klassijuhatajate teatised.

(2) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

(3) Õpilaste arengu ja toimetuleku jälgimine ja analüüs toimub koostöös spetsialistidega järgmiste formaatide kaudu:

- 1) logopeediline etteütetus üks kord poolaasta jooksul;
- 2) klassi aineõpetajate ümarlaud üks kord õppeaastas;
- 3) klassijuhatajate ümarlaud kaks korda õppeaastas;
- 4) e-kooli pidev analüüs;
- 5) arenguvestlused klassijuhatajatega üks kord õppeaastas.

(4) Lõikes 3 formaatide kaudu selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, huvialad, vajadus sobivate õppemeetodite rakendamiseks ning diferentseeritud õppe korraldamiseks.

(5) Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde järgmiste formaatide kaudu:

- 1) aineõpetaja konsultatsioon;
- 2) õpiabi

(6) Lõikes 5 formaatide rakendamiseks teavitatakse vanemat ning vajadusel korraldatakse ümarlaud edasiste tegevuste planeerimiseks.

(7) Õpilase ja vanemate nõustamiseks on võimalus suunata konsultatsiooniks Läänemaa Õppenõustamiskeskusesse.

(8) Õpilase ja vanemate nõustamine lähtub järgmistest põhimõtetest:

1) **Õppenõustamine** on laste, lastevanemate ja lastega töötavate isikute nõustamine lapse võimete ja arenguvõimaluste väljaselgitamisel ning õppimise või käitumisega seotud probleemide ennetamisel ning lahendamisel.

2) **Hariduslike erivajadustega (HEV) laps** – laps, kelle õpi- või käitumisraskused, terviserikked, puuded, pikema-aegne õppetööst eemalviibimine või eriline andekus toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis ja/või õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sh. alternatiivsed kommunikatsioonid, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid, tugipersonal jm) või õpetaja poolt vastava rühmaga/klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

3) **Logopeediline nõustamine** on lapse suulise ja kirjaliku kõne loome ja mõistmisoskuse ning mitteverbaalse suhtlemise parandamise või arendamise võtete soovitamise lähtuvalt kõneuuringu tulemustest.

- 4) **Eripedagoogiline nõustamine** on lapsele sobivate tugiteenuste, võimetekohase õppekava, õppevormi, õppematerjali ja õpistrateegiate soovitamise lähtuvalt kompleksse uuringu tulemustest.
- 5) **Psühholoogiline nõustamine** on lapse arengut mõjutavate tegurite hindamine ja arengu toetamine koostöös lapsevanemate, õpetajate ja teiste erialade spetsialistidega.
- 6) **Sotsiaalpedagoogiline nõustamine** on lapse arengu ja hariduse toetamine lapse või perekonna sotsiaalsete probleemide korral ning vastavate pedagoogiliste ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.
- 7) **Nõustatav** on üksikisik või organisatsioon, kellele nõustamisteenust osutatakse.
- 8) **Individuaalne arenduskava (IAK)** on koostatud tegevuskava, mille kohaselt korraldatakse igapäevane õppe- ja kasvatustöö klassis/rühmas, ning milles määratakse kindlaks arengulisi erivajadusi arvestava õpetuse individuaalsed eesmärgid ja sisu, ajaline kestus, õppematerjali kohandamine ja hindamine.
- 9) **Individuaalne õppekava (IÕK)** on HEV laste jaoks koostatud õppekava, mis võimaldab pedagoogidel planeerida ja korraldada igapäevane õppe- ja kasvatusprotsess lähtuvalt õpilase individuaalsetest vajadustest.
- 10) **Käitumise tugikava** on lapsele koostatud positiivse käitumise kujundamise plaan.
- 11) **Nõustamise juhtum** on olukord, kus osapooliks on nõustatav või nõustatavate grupp kellel on üks lahendamist vajav probleem. Ühe juhtumi lahendamisel võib osaleda üks kuni mitu nõustamiskeskuse spetsialisti.
- 12) **Vaatlus** on laste võimete kindlaks tegemine klassis või grupi/rühma jälgimine probleemide leidmiseks.
- 13) **Õppenõustamise eesmärk** on toetada laste, nende vanemate ja lastega töötavate isikute toimetulekut lapse ea- ja võimetekohase arendus- ning õppetegevuse tagamisel.

(9) Erinevate juhtumite korral rakendatakse järgmisi formaate:

Tugi- ja mõjutusformaadid

Õpiraskused :

Aineõpetaja konsultatsioon

Individuaalne vaatluse kaart

Individuaalne õpe

Rühmaõpe

Nõustamine õppenõustamiskeskuse spetsialistidega

Käitumisraskused:

Vestlus aineõpetajaga

Vestlus klassijuhatajaga

Ümarlaud koolis, kus on kaasatud vanem(ad)

Mõjutusvahendina kokkuleppel vanemaga saab rakendada:

ühiskondlikult kasulikke tööd 10 tunni ulatuses.

(10) Klassijuhataja korraldab vähemalt üks kord õppeaasta jooksul klassi lastevanemate koosoleku. Lisaks kasutatakse vanemate teavitamisel järgmisi formaate:

1) vanemate üldkoosolek

2) klassi vanemate ümarlaud

(11) Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

8. jagu

Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

§ 28. Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused

(1) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajalised õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

(2) Andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis, psühhomotoorne võimekus.

(3) Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse pedagoogilis-psühholoogilisest hindamisest, litsentsitud spetsialistide poolt läbiviidud standardiseeritud testide tulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest maakondlikel, üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning oma valdkonna ekspertide hinnangutest.

(4) Andekate õppetöö korraldamist koordineerib hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaator, kelle ülesandeks on andeka õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, õpilase vanemate, andekate õpilaste juhendajate, õpetajate ja teiste oma ala spetsialistide vahel.

(5) Koostöös eelpool nimetatud osapoolte vahel selgitatakse välja õpilase individuaalne õpivajadus, sobivad õppemeetodid ja diferentseeritud õppe korraldus.

(6) Kooli ettepanekul ja õpilase vanema nõusolekul rakendatakse andekale õpilasele temaarengu toetamiseks individuaalset õppekava. Individuaalses õppekavas on sätestatud kohandatud muutused õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

(7) Andekale õpilasele tagatakse vajadusel täiendav juhendamine aineõpetaja või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

(8) Vähemalt kord õppeaastas valitud meetmete tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetmete rakendamisel osalenud tugispetsialistid, aineõpetajad, andekate juhendajad ja lapsevanemad õpilase arengut ja teevad hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaatorile omapoolseid ettepanekuid edasisteks tegevusteks, mis toetaksid õpilase annete jätkuvat arengut.

(9) Õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse õpilase arengumapis.

(10) Kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.

(11) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

(12) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada kooli valikainete tunniressurssi.

(13) Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooliõppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud korras individuaalne õppekava.

(14) Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku

õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.

(15) Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugikeskus.

9. jagu

Karjääriteenuste korraldus

§ 29. Karjääriteenuste korraldus

(1) Põhikoolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või –nõustamine) kättesaadavuse läbi valikaine karjääriõpetus. Karjääriõpetuse õpetaja ülesandeks koostöös klassijuhatajaga on ka karjääriinfo vahendamine, so karjääriplaneerimiseks vajaliku haridust, tööturгу ja elukutseid puudutava info edastamine.

(2) **Karjäärinõustamine** on inimese toetamine teadlike karjääriotsuste tegemisel ja elluviimisel. Nõustamine loob eeldused, et inimene suudab paremini analüüsida iseennast ja oma võimalusi ning planeerida ja ellu viia isikliku karjääriplaani tuginedes elukestva õppe põhimõtetele.

(3) Karjäärinõustamine toimub koostöös klassijuhatajatega, kellega töötatakse välja töökava ja metoodiline materjal 7. - 9. klassis. Nõustamine toimub klassis, individuaalvestluse näol. Toetavaks on ka arenguvestlused õpilase ja tema vanematega. Vajadusel konsulteeritakse teiste spetsialistidega õpilase edasiste tegevuste kavandamiseks

(4) **Karjäärinõustaja** toetab inimest karjääriplaneerimisel aidates tal suurendada teadlikkust iseendast, hariduse ja tööturu võimalustest, püstitada eesmärged ning kavandada tegevusi nende eesmärkide saavutamiseks.

(5) Karjäärinõustamisel:

- 1) selgitatakse enda vajadusi ja eesmärged;
- 2) hinnatakse enda olemasolevaid ja edasiarendamist vajavaid teadmisi ja oskusi;
- 3) täpsustatakse töö- ja õppesoove;
- 4) arutatakse kutse- õppe- ja töövaliku otsuste tegemist;
- 5) hinnatakse oma kutsesobivust ja isiksuse omadusi;
- 6) saadakse teavet tööturul toimuvast, õppimisvõimalustest, elukutsetele esitatavatest nõuetest ja tööotsimisallikatest;
- 7) kavandatakse edaspidiseid tegevusi.

10. jagu

Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

§ 30. Õpetaja töökava

(1) Õppetöö toimub õppetunnis õpetaja töökava alusel.

(2) Õppe- ja kasvatustöö peamiseks vormiks on tund, kuid õppetöö võib toimuda ka teistes õppevormides (nt paaritund, õppekäik, õppereis, projektitöö, õppepäev, iseseisev töö jne).

(3) Töökava koostamine ja arendamine kuulub õppenõukogu pädevusse.

(4) Töökava koostatakse igas õppeaines klassiastmeti.

- (5) Õpetaja töökava on kalenderplaan, milles täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale ning õppeaasta üldtööplaani.
- (6) Töökava vormi otsustab õppenõukogu.
- (7) Iga õpetaja võib töökava täiendada õppeainest lähtuvalt.
- (8) Õpetaja töökava on õpetaja põhitöövahend, mis pidevalt täieneb ja muutub.

11. jagu

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

§ 31. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

(1) Kooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

12. jagu

Õppekava lisad

§32. Õppekava lisad

- Lisa 1 Ainevaldkond „Keel ja kirjandus”
- Lisa 2 Ainevaldkond „Võõrkeeled”
- Lisa 3 Ainevaldkond „Matemaatika“
- Lisa 4 Ainevaldkond „Loodusained”
- Lisa 5 Ainevaldkond „Sotsiaalsained”
- Lisa 6 Ainevaldkond „Kunstiained”
- Lisa 7 Ainevaldkond „Tehnoloogia“
- Lisa 8 Ainevaldkond „Kehaline kasvatus“
- Lisa 9 Valikaine „Karjääriõpetus“
- Lisa 10 Valikaine „Informaatika“
- Lisa 11 Valikaine „Tantsuõpetus“
- Lisa 12 Lasteaia õppekava
- Lisa 13 Loodushariduse süvaõppeprogramm